

بسم الله الرحمن الرحيم

مزد پایان خدمت (تقاعد)

(ترجمه)

پرسش

السلام علیکم ورحمت الله و برکاته!

شکی نیست که مشغولیت‌های شما بسیار است، الله سبحانه و تعالی شما را یاری رساند. می‌خواهم سوالی را خدمت شما مطرح کنم که سخت نیاز به پاسخ آن دارم، الله سبحانه و تعالی شما را موفق گردانده و به وسیله شما خیر و خوبی را نصیب فرماید.

شیخ بزرگوارما! حکم شرعی در مورد امتیاز (مزد) پایان خدمت کارگر چیست؟ کارگری که چند سال به صورت منظم کار خود را انجام داده و معاش ثابت آن برایش از جانب کارفرما به صورت کامل پرداخت گردیده است. به عبارت دیگر، آیا امتیاز (مزد) پایان خدمتی که در قانون بر آن تصریح گردیده و امروزه رواج است، آیا این امتیاز (مزد) به عنوان یک حق شرعی برای کارگر محسوب می‌شود؟ و آیا نپرداختن این امتیاز (مزد) برای کارگر خوردن حق دیگران و حرام محسوب می‌گردد؟ با این که قانون فعلی به اندازه یک سوم معاش ماهانه در هر سال برای کسی که پنج سال خدمت کرده باشد در نظر گرفته و دو سوم معاش هر سال را برای کسی که از پنج الی ده سال کار کرده باشد، در نظر گرفته و معاش کامل را برای کسی که از ده سال بیشتر کار کرده باشد، در نظر گرفته است.

الله سبحانه و تعالی در عمر شما برکت نهاده، امیدوارم به خاطری ضرورتی که دارم عاجل‌تر پاسخ را در این مورد عنایت فرمائید. سائد مرعی

پاسخ

وعلیکم السلام ورحمت الله و برکاته!

برادر محترم! طوری که در حدیث رسول الله صلی الله علیه و سلم آمده است، مسلمانان باید عامل با توافقات و شروط خود شان باشند، چنانچه در حدیثی که ترمذی در سنن خود تخریج نموده و گفته است که این حدیث حسن صحیح است، چنین بیان شده: کثیر بن عبدالله بن عمرو ابن عوف مزنی از پدرش و پدرش از جدش روایت کرد است که رسول الله صلی الله علیه و سلم فرموده است:

«وَالْمُسْلِمُونَ عَلَى شُرُوطِهِمْ إِلَّا شَرْطًا حَرَّمَ حَلَالًا أَوْ أَحَلَّ حَرَامًا»

ترجمه: مسلمان باید بر شروطشان متعهد باشند، مگر این که شروطشان حرامی را حلال و حرامی را حلال نماید.

بناءً در صورتی که در عقد تصریح گردیده باشد که باید کارفرما امتیاز(مزد) پایان خدمتی برای کارگر بدهد، در این صورت این امتیاز(مزد) حق کارگر بوده و لازم است که این حق آن توسط کارفرما پرداخته شود.

همچنان در صورتی که بین کارگر و کارفرما، عقدی منعقد گردیده باشد که تابع شرایط قانونی باشد که این امتیاز(مزد) پایان خدمتی در قانون متبوعه پیش بینی شده و تصریح گردیده باشد، بازهم لازم است که کارفرما بر این شرط عمل نموده و این امتیاز(مزد) را برای کارگر پرداخت نماید.

اما در صورتی که هیچ یکی از این موارد تصریح نشده باشد و تنها عقد بر این صورت گرفته باشد که معاش کارگر پرداخت گردد، در این صورت معاش پایان خدمت برای کارگر پرداخت نمی گردد.

نظر من در این مسأله چیزی بود که بیان نمودم، امیدوارم که واضح شده باشد. الله سبحانه و تعالی از همه عالم تر و آگاه تر است.

برادران عطاء ابن خلیل ابوالرشته

۱۱ رجب ۱۴۴۰ هـ.ق

۱۸ مارچ ۲۰۱۹ م